

Hva hadde de på seg?

Barns klær før i tiden og kanskje i vår tid?

Vi tar for oss barnas klesdrakter slik de kan ha vært på Øygarden, i prestegården og på husmannsplassen.

Hvorfor har vi klær? Hvor kommer klærne fra? Hvordan lages klær?

Hva lager vi klær av? Kan brukte klær brukes om igjen?

Disse spørsmålene og sikkert mange flere skal vi forsøke å få et svar på i løpet av det neste barnehageåret.

Tidligere har vi forsket i temaene: Hvor sov de? Og hvor satt de? Og nå altså: Hva hadde de på seg?

Vi avgrenser tema til barneklær og knytter det til det gamle bondesamfunnet på Øygarden ca 1800. (Og noe mot prestegården og en husmannsplass). Vi ønsker å knytte det opp mot barnas klær i dag og sammenligne type klær, mengde klær, gjenbruk.

Hvor og hvordan fikk de klær omkring 1800, hvor og hvordan får vi klær i dag?

Vi tenker å følge garnet fra klipping av sauen, toving, spinning, kanskje garnfarging, veving, strikking og søm av klær.

Vi ønsker også å sammenligne litt med det som foregår i dag, mye er det samme, men det foregår maskinelt og vi bruker mye mer kunstfiber enn tidligere. (kommer nok til å nevne noe om fleece som jo lages av gamle plastflasker bl.a. for å vise hvordan vi kan gjenbruke i dag.)

Tidligere gikk klærne oftere i arv og voksenklær ble sydd om til barneklær, gamle klær ble også brukt som isolasjon og dyttmateriale under husbygging.

Noe av det som er likt med klær fra 1800 og i dag er at barn ofte kles som små voksne - med små variasjoner.

Er det forskjell på hverdagsklær og festklær? Er det forskjell på klærne til barna på Øygarden, på husmannsplassen og på prestegården?

Og kanskje spør vi oss: Finnes det slike ulikheter i dag?

Men allerførst må vi snakke med ungene og stille noen spørsmål og få noen (kloke)svar og ta utgangspunkt i det vi kommer frem til da som en start på dette forskingsprosjektet. Vi gleder oss til å ta fatt og vet at vi har mange i nærmiljøet her på Maihaugen som kan mye om tema og som kanskje kan vise oss mange av prosessene slik de foregikk før i tiden.

Tema slik det fremstår her vil hovedsaklig være rettet mot de eldste barna og vil tilpasses årets mellombarn.

Småttingene får lov til å se og lytte, lukte og være med og oppleve. Men kan nok ikke delta som de litt eldre riktig enda.

Vi regner også med at årstema vil trekke ut i tid fordi vi har mange småttinger som også skal ha dekket sine primærbehov i løpet av dagen☺

Men er det noe vi heldigvis har nok av så er det tid.

Juni 2015.

Kari

Måned	Utforskning/aktivitet sammen med ungene	formingsaktiviteter	fagområder	(faglig) begrunnelse	underveis evaluering	annet
August/september	Helt i slutten av august kan vi kanskje begynne med årstema? Vi stiller spørsmålet: Hva er klær? Hvorfor har vi klær? Har vi de samme klærne både sommer og vinter? Vår og høst? Vi synger om klær☺	Vi tegner en gutt/jente med de klærne barna snakker om .	Nærmiljø og samfunn. Antall, rom og form. Kunst, kultur og kreativitet. Natur, miljø og teknikk	Vi trekker ungene med inn i tema, gjør dem oppmerksomme på ord og begreper i forbindelse med påkledning. For å få et godt utgangspunkt til den videre prosessen		

Måned	Utforskning/aktivitet sammen med ungene	formingsaktiviteter	fagområder	(faglig) begrunnelse	underveis evaluering	annet
September	<p>Regner med at det vi påbegynte i slutten av august fortsetter ut i september.</p> <p>Etter hvert stiller vi samme spørsmål som tidligere men knytter det først og fremst til Øygarden: hva hadde ungene på Øygarden på seg?</p> <p>Det er også tid for sauesanking og klipping av sauene. Det vil vi delta i – i alle fall klipping av sau.</p> <p>Vi synger om å gjete sauene.</p> <p>Kan vi lage litt ullmusikk???</p>	<p>Male et barn med klær.</p> <p>Bearbeide ulla. Vi forsøker å karde ull, kanskje låne noen håndtener og spinne litt, vi vet det er krevende, men artig å se hvordan en tråd blir til.</p>	<p>Nærmiljø og samfunn.</p> <p>Antall, rom og form.</p> <p>Kunst, kultur og kreativitet.</p> <p>Natur, miljø og teknikk</p>	<p>En fin måte å lære om nærmiljøet vårt på.</p> <p>En måte å få kunnskap om tidligere tider og sammenligne med hvordan det er nå.</p> <p>På flere områder.</p> <p>En del av den kulturhistoriske plattformen som skal bygges videre på.</p>		

Måned	Utforskning/aktivitet sammen med ungene	formingsaktiviteter	fagområder	(faglig) begrunnelse	underveis evaluering	annet
Oktober	<p>Regner med at det vi påbegynte i slutten av september også fortsetter ut i oktober. Vi forsøker å følge det som etter hvert skjer med tråden vi spant. Tråden kan faktisk bli til det vi trenger for å lage klær. Veve, strikke og sy. Ulla kan vi tove og lage stoff av. Vi synger om å spinne og veve.</p>	<p>Vi fortsetter med bearbeiding av saueulla. Vi vil tove ulla for å se at det kan bli et slags stoff. Vi går i skogen og finne planter som vi tror kan gi garnet vårt farge. Vi forsøker å farge garn.</p>	<p>Nærmiljø og samfunn. Antall, rom og form. Kunst, kultur og kreativitet. Natur, miljø og teknikk</p>	<p>En måte å få kunnskap om tidligere tider og sammenligne med hvordan det er nå. På flere områder. Tur i nærmiljøet for å finne "nyttevekster." En del av den kulturhistoriske plattformen som det skal bygges videre på.</p>		

Måned	Utforskning/aktivitet sammen med ungene	formingsaktiviteter	fagområder	(faglig) begrunnelse	underveis evaluering	annet
November	Regner med at det vi påbegynte i slutten av oktober også fortsetter ut i november. Vi synger om sauen.	Vi fortsetter med bearbeiding av saueulla. Håper også at vi kan få se en som spinner på en rokk og som vever garnet til tøy på en vev.	Nærmiljø og samfunn. Antall, rom og form. Kunst, kultur og kreativitet. Natur, miljø og teknikk	En måte å få kunnskap om tidligere tider og sammenligne med hvordan det er nå. På flere områder. En del av den kulturhistoriske plattformen som det skal bygges videre på.		Kanskje kan vi ha en liten utstilling i forbindelse med "morgenkaffe for novembertrøtte foreldre☺"

Måned	Utforskning/aktivitet sammen med ungene	formingsaktiviteter	fagområder	(faglig) begrunnelse	underveis evaluering	annet
Desember	Hvilke materialer ble brukt for å gjøre klærne og skoene til ungene så varme som mulig? Hva hadde de på seg på Øygarden i jula? Dette må vi finne ut.	Kan hande vi får tid - midt i julestria – til å male et barn i julestasen. ellers går jo denne perioden med til "hemmeligheter"	Nærmiljø og samfunn. Kunst, kultur og kreativitet. Natur, miljø og teknikk	En måte å få kunnskap om tidligere tider og sammenligne med hvordan det er nå. På flere områder. En del av den kulturhistoriske plattformen som det skal bygges videre på.		

Godkjent av styret sept 2015.

v. Styreleder Camilla Granlien